

पत्र: तृतीय

समय : ४ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

विषय : Banking and Financial Management

प्रत्येक Section को उत्तर छुट्टै छुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । अन्यथा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

खण्ड "क"

१. गाभ्ने र गाभ्ने (Marger and Acquisition) भनेको के हो ? नेपालको वित्तीय क्षेत्रमा यसलाई अनिवार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता छ, छैन ? कारणसहित उल्लेख गर्नुहोस् ।
२. संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) का सिद्धान्तहरूको बारेमा प्रकाश गर्नुहोस् । नेपालको बैंकिङ्ग क्षेत्रमा जनताको विश्वास बढाउन यी सिद्धान्तहरूको उपयोग गर्न के कस्तो रणनीति आवश्यक पर्दछ । संक्षेपमा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
३. लगानीकर्ताहरूले Due Diligence Audit गर्नुपर्ने कारणहरू उल्लेख गर्दै Due Diligence Audit र वित्तीय लेखापरीक्षणबीचको प्रमुख भिन्नाताहरूमाथि प्रकाश पार्नुहोस् ।
४. बैंक तथा वित्तीय संस्थामा Operational Risk सिर्जना गर्ने प्रमुख तत्वहरूको बारेमा संक्षिप्त वर्णन गर्नुहोस् ।
५. आर्थिक वृद्धि (Economic Growth) लाई वित्त नीति (Fiscal Policy) ले कसरी प्रोत्साहन गर्दछ ? उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस् ।
६. Credit Risk भनेको के हो ? यसलाई प्रभाव पार्ने विभिन्न तत्वहरू (Factors) उल्लेख गर्नुहोस् ।
७. Insider Trading भनेको के हो ? यस्तो कारोबारलाई निरुत्साहित गर्न नेपालको प्रचलित कानूनमा के कस्तो व्यवस्था छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
८. नेपालमा वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीतिले लिएको साँच (Approach) बारे समालोचनात्मक टिप्पणी गर्नुहोस् ।
९. नेपालमा औपचारिक वित्तीय सेवाहरूको पहुँचको अवस्था (Accesses to Formal Financial Services) र त्यसको विस्तारका चुनौतीहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
१०. BASEL Framework को परिचय दिनुहोस् । नेपालको बैंकिङ्ग सुपरीवेक्षणमा यसको प्रयोगबारे संक्षिप्त विवेचन गर्नुहोस् ।

खण्ड "ख"

११. Leasing Finance का प्रमुख बेफाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
१२. पूँजी संरचना व्यवस्थापन (Capital Structure Management) मा आदर्श ऋण र शेयर (Optimal Debt and Equity) हिस्सा कस्तो हुनुपर्छ ? कारणसहित उल्लेख गर्नुहोस् ।
१३. Define Portfolio Management. How is the beta-coefficient calculated ?
१४. internal Rate of Return (IRR) ले आयोजनाको सम्भाव्यताको मापन कसरी गरिन्छ ? उदाहरण सहित स्पष्ट पार्नुहोस् ।
१५. पूँजीको लागत (Cost of Capital) भनेको के हो ? यो कसरी निकालिन्छ ? यसलाई प्रभाव पार्ने तत्वहरू (Factors) वर्णन गर्नुहोस् ।

खण्ड "ग" अनुसन्धान विधि

१६. बेला बेलामा नेपाल स्टक एक्सचेन्जको गतिविधिले लगानीकर्ताहरूमा उत्साह दिन सकिरहेको देखिदैन । कुनै बेला १५ भन्दा माथि पुगेको NEPSE Index कहिले ११०० भन्दा पनि तल जाने हो कि भन्ने अवस्थामा पुग्छ । प्रायः वार्षिक बैंकहरूले सहायक कम्पनीको रूपमा आफ्नो छुट्टाछुट्टै मार्चेण्ट बैंकिङ्ग संस्था खडा गरी सामूहिक लगानी कोष (Mutual Fund) योजनासमेत सार्वजनिक गर्दै आए तापनि बजारमा स्थायित्व आउन नसकिरहेको सन्दर्भमा शेयर बजारका लगानी लगायत नियामक निकायहरूको यो विषयमा चासे बढ्नु स्वभाविकै हो । यस किसिमको बेला बेलामा हुने अस्वाभाव उतारचढाव आउन नदिनेतर्फ समय समयमा केही पहल गर्ने गरिएको भए तापनि त्यसको दीगो समाधान दिन सकि देखिदैन । उपयुक्त सन्दर्भमा शेयर बजारको समस्याको पहिचान गर्दै सोका कारणहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् । साथै, बजारमा यस्ता अस्वाभाविक उताउरचढाव आउन नदिन कुन निकायबाट के कस्ता नीतिगत तथा प्रव्रिलयागत सु उपायहरू अवलम्बन गर्नु उपयुक्त हुन्छ ? कार्यान्वयनयोग्य सुझाव दिनुहोस् ।

पत्र: द्वितीय
समय : ४ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

विषय : Economics (अर्थशास्त्र)

प्रत्येक खण्डको उत्तर छुट्टै छुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । अन्यथा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

खण्ड "क"

५० अङ्क

१. उपभोक्ताको मागको सिद्धान्तमा Samuelson's Revealed Preference Hypothesis लाई प्रमुख कोशे ढुंगाको रूपमा मान्नु उपयुक्त छ ? विवेचनात्मक मूल्यांकन गर्नुहोस् ।
Is it suitable to consider Samuelson's Revealed Preference Hypothesis as a major milestone in the consumer's theory of demand? Critically examine. 10
२. नेपालको विद्यमान पर्यटन उद्योग प्रवर्द्धनका लागि अवलम्बन गरिएको कार्यनीतिहरूको कार्यान्वयन अवस्थाबारे उल्लेख गर्नुहोस् ।
As per the existing Tourism Policy, elaborate the situation of implementation of adopted working policies for the promotion of Rural Tourism Industry. 10
३. नेपालमा व्यापार घाटको तत्वहरू के के हुन् ? यसले समष्टिगत आर्थिक सूचकाङ्कमा कस्तो प्रभाव पार्दछ ? कारणसहित लेख्नुहोस् ।
What are the factors of trade deficit in Nepal? How does it affect on the macroeconomic indicators? Write down with reasons. 4+6=10
४. मुलुकको वित्तीय नीतिको उपकरणहरूले अर्थतन्त्रको लक्ष्य प्राप्त गर्न के कसरी योगदान पुर्‍याउँछ ? नेपालको सन्दर्भमा ती उपकरणहरूको प्रभावकारी बारे चर्चा गर्नुहोस् ।
How do you instruments of fiscal policy or a country can contribute to achieve the target of and economy? In reference to Nepal discuss about the effectiveness of those instruments. 5+5=10
५. Static models अन्तर्गत Baumol को Sales Revenue Maximization Hypothesis of single Product Model (विज्ञानपरहित) बारेमा सफा चित्रसहित चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss with a neat diagram about Baumol's Sales Revenue Maximization Hypothesis of single Product Model (without advertising) under static models. 10

खण्ड "ख"

५० अङ्क

६. नवशास्त्रीय आर्थिक वृद्धिको सिद्धान्त हेरोड-डोमर खार्थिक वृद्धिको सिद्धान्तसँग कसरी फरक छ ? उदाहरणसहित पुष्टि गर्नुहोस् ।
How does the Neoclassical Growth Theory differ with Harrod Domar Growth Theory? Justify with illustrations. 10
७. ब्याज दरमा Theory of Equaling and Non-Equaling Differences भन्नाले के बुझिन्छ र ब्याजदरमा फरक पर्नाका कारणहरू माथि प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is meant by Theory of Equaling and Non-equaling Differences in interest rates? Highlight on the reasons of differences in the rate of interest. 3+7=10
८. विदेशी विनिमय दरका निर्धारक तत्वहरू प्रष्ट पार्नुहोस् । यो दरले मुलुकको भुक्तानी सन्तुलनमा कसरी प्रभाव पार्दछ ? वर्णन गर्नुहोस् ।
Clarify the determinant factors of foreign exchange rate. How does this rate affect the balance of payment of a country? Mention. 10
९. Is LM ढाँचाभित्र IS LM फलनाको लोचकताले आम्दानीस्तर र ब्याजदर निर्धारणमा पार्ने प्रभावबारे सचित्र स्पष्ट पार्नुहोस् ।
Within the framework of IS LM clarify with a diagram about the effects of elasticities of IS functions and LM functions on the determination of rate of interest and level of income. 5+5=10
१०. मुद्रा आपूर्तिको एच सिद्धान्तको प्रमुख समीकरण प्राप्त गर्नुहोस् । केन्द्रीय बैंकको Balance Sheet Identity का तत्वहरूलाई एच लाई कसरी प्रभाव पार्दछ ? प्रष्ट पार्नुहोस् ।
Clarify the determinant factors of foreign exchange rate. How does this rate affect the balance of payment of a country? Clarify. 5+5=10

प्रत्येक खण्डको उत्तर छुट्याछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । अन्यथा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

खण्ड "क"

- व्यवस्थापनको इतिहासमा मानव सम्बन्ध अवधारणाको शुरुवात र महत्वबारे संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् । साथै, नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रको व्यवस्थापनमा यस अवधारणाको प्रयोगको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् । (In the history of management, briefly discuss about the emergence and importance of human relations approach. In addition, assess the application of this approach in public sector management of Nepal.)
- रणनीतिक योजना निर्माणमा सम्बोधन गर्नुपर्ने रणनीतिक मुद्दाहरूको पहिचान गर्नु र तिनीलाई स्पष्ट व्याख्या गर्नु महत्वपूर्ण कार्यमध्ये एक हो । कुन विश्लेषणात्मक अभ्यासहरूले रणनीतिक योजनालाई यस्ता रणनीतिक मुद्दाहरूको छनौट सहयोग पुर्याउँछन् ? उपर्युक्त दृष्टान्तहरूसहित वर्णन गर्नुहोस् । ती विश्लेषणात्मक अभ्यासहरू सम्पन्न गर्ने मुख्य विधिहरू स्पष्ट पार्नुहोस् । (On of the most important tasks in the formulation of strategic plan is to identify and articulate strategic issues to be addressed. Which analytical practices enable the strategic planner to select such strategic issues ? Elucidate with suitable examples. Clarify the major techniques for carrying out those analytical practices.)
- अन्तरक्रियात्मक र रूपान्तरकारी नेतृत्व बीचका मुख्य भिन्नताहरू के के हुन् ? तिनीहरूको अवधारणा तथा तिनीले जन्माउँने संगठनात्मक प्रभावहरूमा जोड दिई व्याख्या गर्नुहोस् । यी दुई प्रकारको नेतृत्वको दृष्टिकोणबाट नेपाली वित्तीय संस्थाहरू भएको नेतृत्वको स्वभावबारे टिप्पणी गर्नुहोस् । (What are the main differences between the transactional and transformational leadership ? Explain by focusing on their concepts and the organizational effects they are likely to produce. Comment on the nature of leadership in Nepalese financial.)
- गुणस्तरीय कार्य जीवनले कर्मचारीलाई काम गर्न कसरी उत्प्रेरित गर्दछ ? नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रको संगठनहरूमा गुणस्तरीय कार्य जीवन सुधारका लागि के गर्नुपर्दछ ? व्याख्या गर्नुहोस् । (How does Quality of Work Life motivate employees to work ? What measures should be adopted to improve Quality of Work Life in the Nepalese Public sector organizations ? Explain.)
- नेपालका सरकारी स्वामित्वका संस्थाहरूमा रणनीतिक मानव स्रोत व्यवस्थापनका प्रमुख चुनौतीहरू के के हुन् ? मानव स्रोत व्यवस्थापनमा हेलचेक्र्याइका कारण यस्ता धेरै संस्थाहरूले कमजोर कार्यसम्पादन गरिरहेका छन् भन्ने भनाइसँग सहमत हुनुहुन्छ ? कारणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (What are the major challenges of strategic human resource management in the state owned enterprises of Nepal ? Are you agreed with the argument that such enterprises are performing poorly because of negligence in human resource management ? Explain with reasons.)

खण्ड "क"

- वित्तीय डेरिभेटिभ्स भनेको के हो ? यसका जोखिम र फाइदाहरू के के हुन् ? ती जोखिम र फाइदाहरूलाई कसरी व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ? सुझावहरू दिनुहोस् । (What is a financial derivatives ? What are its risks and benefits ? How can those risks and benefits be managed ? Suggest.)
- के वित्तीय संस्थाहरूको आधिक्यता नै अर्थतन्त्रको विकासको अवस्था र परिपक्वताको सूचक हो ? तर्पाइको आधार राख्नुहोस् । वित्तीय संस्थाले मुलुकको आर्थिक विकासमा योगदान गर्न कस्तो संस्थात्मक विशेषताहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ ? नेपालको वित्तीय संस्थाहरूको सन्दर्भमा व्याख्या गर्नुहोस् ।

Is abundance of financial institutions an indicator of maturity and state of development of an economy ? Give your opinion. In which institutional characteristics should the institutions emphasize to contribute in the economic development of a country. Explain in the context of the financial institutions of Nepal.) 4+6=10

८. समष्टिगत विवेकशील नीतिको बारेमा उल्लेख गर्नुहोस् । यो नीतिको माध्यमबाट वित्तीय क्षेत्रको स्थिरता कसरी कायम गर्न सकिन्छ ? चर्चा गर्नुहोस् । नेपाली अर्थतन्त्रको सन्दर्भमा उदाहरणसहित चर्चा गर्नुहोस् । (Elaborate about the macroprudential policy. How can the stability of financial sector be maintained through this policy ? Discuss with illustrations, in the context of Nepalese economy.) 4+6

९. मुनाफा आधिक्यकरण भन्नेको के हो ? वित्तीय संस्थाहरूले यो उद्देश्य अवलम्बन गर्न ठीक हो ? चर्चा गर्नुहोस् । यस्ता संस्थाहरूले अन्य कस्ता उद्देश्यसहित यो उद्देश्य अनुशरण गर्नु उपयुक्त हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् । (What is profit maximization ? Is it right for the financial institutions to follow this objective ? Discuss. Which other objectives can be ideal for such institutions to follow together with this objective ? Explain.) 3+3+4=10

१०. अर्थतन्त्रमा बजार नियमनका कारणले के कस्ता सकारात्मक तथा नकारात्मक प्रभाव देखापर्न सक्छ ? चर्चा गर्नुहोस् । नेपालमा बजार नियमनका प्रावधान र संयन्त्रहरूबारे उल्लेख गर्दै नेपालका नियमनकारी निकायहरूको क्षमताको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् । (What positive and negative impacts may occur in an economy due to market regulations ? Discuss. Elaborating about the provision and mechanism of market regulation in Nepal, evaluate the capability of regulatory bodies in Nepal.) 3+3+4=10

पद: चतुर्थ

समय : ३ घण्टा

विषय : Research Methodology and Information and Communication Technology (अनुसन्धान विधि तथा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि)

पूर्णाङ्क : ७५

प्रत्येक खण्डको उत्तर छुट्टै छुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । अन्यथा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

खण्ड "क"

१. तथ्याङ्क संकलन र तथ्याङ्क विश्लेषणको सन्दर्भमा गुणात्मक र परिमाणात्मक अनुसन्धान विधिबीचको भिन्नताहरू उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस् ।
In respect of Data collection and Data analysis, describe the differences between qualitative and quantitative research methods with examples. १० अङ्क
२. 'अनुसन्धान समस्या' को परिभाषा दिनुहोस् । अनुसन्धान कार्य गर्दा यो किन र कसरी विकास गरिन्छ ? वर्णन गर्नुहोस् ।
असल अनुसन्धान समस्याका विशेषताहरू के के हुन् ? उदाहरणसहित स्पष्ट पार्नुहोस् ।
Define 'research problem'. Why and how is it developed while conducting a research study ?
Describe. What are the characteristics of a good research problem ? Clarify with examples. १०
३. Non-probability sampling को प्रकारहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् । साथै, Sampling Errors लाई कम गर्ने उपायहरू उदाहरणसहित प्रष्ट पार्नुहोस् ।
Elaborate about the types of Non-Probability sampling. In addition, clarify with examples the measures of minimising the sampling errors. १०
४. तथ्याङ्क संकलन विधि छनौटका आधारहरू के के हुन् ? उल्लेख गर्नुहोस् । Questionnaire र Schedule बीचको समानता तथा असमानता उदाहरणसहित प्रकाश पार्नुहोस् ।
What are the basis of selection of Data Collection Method ? Elucidate. Highlight on the similarities and dissimilarities between Questionnaire and Schedule with illustrations. १०
५. असल अनुसन्धान प्रतिवेदनको गुणहरू के के हुन् ? स्तरीय प्रतिवेदनमा निष्कर्ष कसरी निकालिन्छ र प्रस्तुत गरिन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What are the qualities of a good research report ? How is the conclusion drawn and presented in a standard report ? Elucidate. १०

खण्ड "ख"

६. Application software र Utility software बीचको भिन्नताहरू लेख्नुहोस् । प्रचलित कुनै दुई प्रकारका Application softwares बारे वर्णन गर्नुहोस् । तिनीहरूको कार्य तथा उपयोग लेख्नुहोस् ।
Write down the differences between Application software and Utility software. Mention about any two popular Application softwares and explain their functions and uses. ५
७. LAN, MAN र WAN बीच फरक छुट्याउनुहोस् । Internet को परिभाषा दिनुहोस् । Internet ले कसरी कार्य गर्दछ व्याख्या गर्नुहोस् ।
Different between LAN, MAN and WAN. Define the Internet. How does the Internet work ? Explain. ५
८. Database Management System को फाइदाहरूको बारेमा उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe with examples about the advantages of Database Management System. ५
९. 'Computer virus' शब्दावलीलाई परिभाषित गर्नुहोस् । नेटवर्कको कम्प्युटरहरूलाई भाइरसबाट सुरक्षा गर्न तपाईं के उपायहरू लिनुहुन्छ ?
Define the terminology 'Computer virus'. What measures do you undertake to protect the computers of the network from viruses ? ५
१०. नेपालमा ई-गभर्नेन्सको विकासबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain about development of E-Governance in Nepal. ५

